

Izdajajo Slovenski frančiškani. — Published by Franciscan Fathers.
 Po odloku kardinala JOHN FARLEY-ja je "Ave Maria" cerkven list in družba Sv.
 Rafaela cerkveno priznana in priporočena.

Za me ...

A. L. o. f. m.

Pred sodnim stolom tam Pilata
 stoji Zveličar raztepen...
 "O, Ecce Homo!" Pa sočutja
 ne kaže zanj pogled noben.

"Le križaj, križaj!" narod vpije
 "to ni Mesija, kralj — ž njim proč!
 Ha, bogoskrunca naj odene
 na križu strašne smrti noč!"

"Nedolžen sem nad tem pravičnim
 umijem roki, glejte vi!"
 Pilat odhaja, truma kliče:
 "Na nas naj pride njega kri!"

Bili nekdam mogočni kralji
 so v tebi, o Jeruzalem,
 v rokah držali zlata žezla
 na glavi bil jim diadem.

Kje danes so minuli časi?
 Glej, Kralj nebeški in zemlje
 Pod težo križa s trnja krono
 po stezah, cestah mestnih gre.

Dvorjani so mu nizke tolpe,
 v obraz mu božji plujejo
 in zmučenega pod bremenom
 brez milosti ga sujejo.

Na potu mater sreča svojo,
 "Kaj storil Vam je ljubi sin?"
 na ustnice vprašanje sili,
 mrje sree ji bolečin.

Iz ulic je Jeruzalemskih
 na Golgato dospel sprevod,
 da na sramotnem lesu križa
 spet z Bogom spravi svet Gospod.

"Dopolnjeno!" In čisto dušo
 Bogu Zveličar izroči.
 S strani pa prebodene steče
 še zadnja kapljica krvi.

Za mene dal je Bog življenje,
 šel za me je na križ in v smrt,
 da bi me večne tmine rešil,
 po njem bil raj nam vsem odprt.

ri se ni nikdar udeleževala: malikovavskih njih daritev in pa njih grozovitosti, s katerimi so mučili premagane in vjete sovražnike. Vse to jo je silno bolelo in se je vselej skrila, da je niso silili, da bi se tega tudi ona udeležila. Špočetka jo je poglavarica silila, naj gre z njo in se udeleži vsega tega, če že ne radi drugega, radi tega, ker je poglavarjeva hči. Toda vselej je našla izgovor, da ji je morala dovoliti, da ni šla.

"To zelo sovraži in prepoveduje krščanski Bog, v katerega verjem. Zato tega nikdar ne bom storila", je vselej odločno odgovorila. Po malem so se tega navadili njena družina in je niso več silili.

Tako se je sredi poganskega Indijanskega rodu razvijala in razvila Namameka v krasno mladenko.

Poglavarjeva žena je srčno vzljubila dobro in pohlevno dekletce, tako, da jo je imela prav tako rada, kakor bi bila njena lastna hči. Zlasti, ko je težko zbolela, pa ji je Namameka stregla tako ljubeznjivo in požrtvovalno, kakor bi ji lastna indijanska hči boljše ne mogla, zlasti od tedaj jo je tako rada imela, da ni delala nobenega razločka mej njo in sinom edincem, katerega je imela.

Enako rad jo je imel poglavar. Ugajala mu je pred vsem njena izvanredna modrost, s katero je nadkriljevala vsa indijanska dekleta celega rodu. Videl je, kako jo čislajo vsa dekleta in vse žene in to je zelo prijalo njegovemu ponosu.

Posebno se je pa za mlado globico zanimal edini sin poglavarjev "Rjavi medved."

Ko je bila stara osemnajst let,

poklical jo je nekoč poglavar k sebi in ji povedal, da je njegova srčna želja, da se poroči z njegovim sinom. Ustrašila se je tega predloga in solze so jo oblile. Odgovorila ni poglavarju niti z "da" niti "ne". Ko ji je le govoril in ji prigovarjal, kako ji bo dobro, kako bo njen sin za njo skrbel i. t. d. si je sprosil dovoljenja, da sme počakati nekaj časa z odločitvijo.

Namameka je sedaj podvojila svoje molitve. Z vso gorečnostjo in prisrčnostjo se je zatekla za pomoč k Bogu, da bi spoznala, kaj naj naredi. Slednjič se je udala, ker je poznala tega mladeniča, ki je bil jako plemenitega značaja in obdarjem z lepimi lastnostmi. Tako se je z velikimi Indijanskimi slovestni obhajala poroka poglavarjevega sina "Rjavega medveda" z Namameko. Še večje slovesnosti so se obhajale, ko je po dobrem letu "Rjavemu Medvedu" zagledal luč sveta mali Indijanček, sinček prvorojenček. Stari poglavar je bil ves iz sebe samega veselja in rajal je kot otrok. Pri slovesnostih dal je poglavar svojemu vnuku ime "Watomilka"

Od kar je postala Namameka mati, postala je še bolj resna. Znova so se ji vzbudile želje, zopet nazaj mej svoj narod. Otroka treba krstiti. Toda premlada je odšla od doma, da bi se bila toliko naučila katekizma, da bi vedela, kako treba krstiti. Pač nikdo ni slutil v domači hiši, da bo kdaj potrebovala. Zato je pa od tedaj še bolj goreče molila. In ta molitev se je dvigala kot prijetno dišeče kadilo pred Tron Najvišjega, ki je pošiljal obilni blagoslov in tolažbo v ubogo srce stiskane matere. Pogo-

sto je v takih trenutkih dvigala svojega ljubljénka proti nebu, ga darovala Bogu in mu prosila milo-

sti sv. krsta. Seveda Bog tako go-reče molitve ni mogel neuslišane pustiti.

Katolištvo verovati je pametno.

P. M. V. o. f. m.

Neki francoski general se je rad bahal s svojo nevero. "Kar nas je naprednih, olikanih mož", je imel navado reči, "smo že vsi vero zavrgli." Nekega dne se snide s prijateljem, ki je bil tudi general.

"Odkod pa ti"?

"Iz cerkve, prijatelj. Bil sem pri spovedi."

"Kaj, ti še k spovedi hodiš? Mislim sem, da si kaj bolj pameten." "Prijatelj", odgovori krščanski general, "tudi jaz sem včasih tako mislil. Zdaj pa vidim, da cerkev najboljše uči, najpametneje ravna. Le poskusi sam."

General se je res odločil za katoliške resnice. Naročil si je dobre knjige, poiskal si je skrbnega dušnega vodnika. Tudi on je začel zopet v cerkev hoditi. Šel je tudi k spovedi. In dobro je bilo zanj, da se je tako premislil. Umrl je kmalu, nagloma, spravljen s Cerkvijo in Bogom.

Kaj pa ti misliš? Vidila sva zadnjič, da je vere treba. Sam razum človeku nikakor ne zadostuje. A ne samo vere, ampak katoliške vere potrebuje kristijan. Take, ki je edino prava, edino zveličavna; ki osrečuje človeka časno in večno.

In ravno katoliška vera ima te lastnosti. Le oglejva si jo nekoliko. Katoliška vera ima največjo veljavo, saj je najčastitljivejša po svojem obstanku. Prva ljudstva predno so zapadla malikovanju, spoznala in molila so enega samega Boga. Spoznala so, da po grehu potrebujejo zveličarja. Cela stara zaveza obljubuje in napoveduje le to, kar se je v novi zavezi spopolnilo. Jedro katoliške vere je tako starodavno, kakor je človeški rod.

Katoliška vera je vsega spoštovanja

vredna zaradi svoje stanovitnosti in neprenehane trajanja. Koliko krivih in napačnih ver se je že začelo po svetu. Ali nastale so, pokazale so se, pa zopet zginile. In dandanes? Ni jih več. Ostala so le njih imena. Trdna, nepremakljivo kakor skala pa stoji katoliška vera pred nami. Ne brani je nobena svetna oblast. Tudi sama nima ne pušk, ne kanonov. Osamljena je, brez varstva je, v vednem boju še dandanes. In vendar stoji. Dasi je že prehodila marsikatero trnjevo pot, dasi ne išče posvetne naklonjenosti, dasi zahteva križ in zatajevanje samega sebe, vendar njo če tudi strogo mater, ljubijo hvaležni otroci.

Višek lepote sv. vere pa je v njeni nespremenljivosti. Eni in tisti nauki izvirajo vedno iz enega in istega čistega studenca večnih resnic v katoliški sv. veri. Res na svetu se vse spreminja; navade, običaji, noše, ljudje. A sv. vera je pred nami v vedno isti lepi obleki. Danes veruje tisto, kar je pred dvetisoč leti verovala. Danes oznanjuje isto, kar je od Božjega Zveličarja prejela. Še tisti jezik si je ohranila, katerega je rabila v prvih časih krščanstva. Res, katoliško verovati je gotovo pametno.

Poglejmo dalje v vsebino sv. katoliške vere. Celi svet je zapadel neveri, brezbožnosti. Malikovanje, hudobija se je širila po svetu. Človek ni imel nobenega pravega pojma svojega namena, svojega poklica. V svojih strasteh je živel tja v en dan brez Boga, kakor žival. V to temo dušne nesreče pa prisije žarek resnice. Sv. vera je začela človeka spominjati, da je stvar božja, da je njegov namen večna

sreča, da jo kot otrok božji tudi lahko doseže. Sv. vera je začela oznanjevati novo veselo oznanilo: Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinega Sina zanj. Sv. vera je pokazala človeku še le, kakšno razmerje naj bo mej možem in ženo, mej stariši in otroci, mej človekom in njegovim bližnjim.

Naj nam kedo pokaže vero, ki bi vse ude združevala v eno veliko družino, katere glava je Kristus! Naj nam pokaže kedo nauke in navodila, ki bi tako lepo spajali revne z bogatini, podložne z višjimi! Naj kedo razvije resnice, ki bi bile tako priproste neučenemu, tako globoke veleumom. Naj kedo poskusi oznanjevati tako blažilne in osrečevalne nauke, da bodo posegali v vsako potrebo človeškega srca, vsako razmero človeške duše! da bodo tolažili žalostne, mirili srečne, ponižali visoke, k vdanosti nagibali nizke. Vse to more storiti in je storila že edino katoliška vera. In če tudi ona skriva marsikaj v zagrinjalo skrivnosti, ter uči resnice, katerih naš slab razum ne more umeti, pa ravno to razodeva njen božji začetek, njen višji namen. Zdaj vidimo kakor v ogledalu — pravi sv. apostelj, potem bomo pa videli (Boga) kakor je. Da, če gledamo zgodovinski razvoj sv. vere vidimo, da je božje delo.

Kako se je hitro razširjala in vtrjevala sv. vera! V dveh stoletjih vidimo jo razširjeno po celem rimskem cesarstvu. Ljudje vseh stanov, vsakega spola, iz dežela in mest, tudi iz cesarskih dvorov, verujejo v Križanega in prosijo milosti sv. krsta. In vendar je paganstvo s svojim sijajem, s svojimi prekrasnimi tempeljni, s svojimi vsem strastem se laskajočimi nauki, odpiralo na stečaj vrata k sebi in za sebe. Rimske postave so druga za drugo le krščanstvo preganjale. Kedor je postal kristijan, je bil zatožen izdajstva zoper cesarja in državo. So pa tudi paganski cesarji tristo let z vsemi sredstvi, z ognjem in mečem, z zvermi in prognanstvom, pokušali zatreti vsak sled krščanstva na zemlji. In vkljub vsem tem zaprekam katoličanstvo napreduje, zmaga, se razširja! To ni človeško, je le božje delo.

"Videl sem veliko množico vseh jezikov, vseh narodov, vseh ljudstev in palme so bile v njih rokah", piše sv. Janez. Res te neštevilne palme toliko tisoč mož in žena, mladeničev in mladenk, da nedolžnih otrok, ki v cvetju svoje mladosti za Kristusa kri prelivajo, vmirajo, je nov dokaz resničnosti naše sv. vere. Mučeništvo, mučenci, kaj nam ne povedo vsega, te dve besedi. Kolika ljubezen do Kristusa je morala biti v srcih, ki so hotela toliko trpeti. Kolika svetost se je tako junško pokazala! Vse daruje ta velika množica Kristusu, kralj: svoje premoženje, svojo čast, svojo kri, sama sebe. Res, kri mučencev je posebno znamenje resničnosti naše sv. vere. In s tem kraljevim škrlatom je odeta le cerkev, nevesta Kristusova.

Še eno znamenje resničnosti naše sv. vere je, in to so čudeži. Da čudeži Gospodovi! To so tako gotova dejstva, od očitnih prič, ki so jih videli in spričali dokazana. od samih Gospodovih sovražnikov pripoznana, da nad njimi ni mogoče več dvomiti. Zgodili so se, potrjeni in pripoznani so, ponavljajo se še, ako je Gospodu všeč, še vedno. Naj nam pokaže katera druga vera enake dogodke, naj dokaže en sam čudež v svoji moči male vrste, naj nam pokaže, da je nebo za nje sploh govorilo. Ne more, ni v stanu — čudeže ima le katoliška vera!

"Kar smo slišali in kar smo z lastnimi očmi videli, kar smo natanjčno preiskali in kar so naše roke prejele," to vam oznanujemo, piše sv. Janez.

Po svoji častitljivi starodavnosti, po svoji nebeško lepi vsebini, po svojih nepobitnih dokazih, spričuje tedaj katoliška vera svoje svete pravice, svoje božje delo in poslanstvo.

Le slepo sovraštvo, le trdovratna zakrknjenost, more še sv. vero nespametno imenovati, zastarelo klicati, za nepotrebno, zlobno zavreči. Pa to je delo le zaslepljenih sovražnikov Kristusovih. Katoličan ne more nikoli dosti biti hvaležen Bogu za milost sv. vere. Z veseljem se trudi vedno bolj njeno lepoto spoznavati. Občuduje jo in jo mora občudovati. Saj je na njej vse tako vzvišeno, lepo, nebeško. "Jaz spoštujem katoliško cerkev, kot ča-

stiltljivo, bogato majestetično stavbo. Če bi ona padla, pade z njo vse krščanstvo", tako piše protestant Lavater.

"Res, katoličan biti," je rekel Wind-

horst, "to je največja znanost in veda, ki je mogoča na svetu, in vsi profesorji skupaj vseh vseučilišč vred ne vedo toliko, kolikor je v našem malem katekizmu."

"Gospod, maščuj se ti za našo kri!"

Nedolžen in pošten je prišel Gaborjev Janez v Ameriko. Doma je bil mej Orli in hodil je pogosto k sv. zakramentom. Bil je veselje in ponos svojih starišev in veselje svojega duhovnika in sam sebi v srečo. Tukaj v Ameriki se je nastanil pri svojem bivšem prijatelju, s katerim sta bila v starem kraju jako dobra prijatelja. Stanovala sta pri dobri družni in tukaj sta skupno spolnjevala svoje verske dolžnosti. Po malem sta se spoznala z raznimi rojaki, ki so ju začeli vabiti v svoje družbe, po salonih in zabavah. Tu je videl Janez marsikaj slabega in grdega. V začetku se mu je to studilo, ker ni bil navajen na tako govorjenje in obnašanje. "Po malem se je temu privadil in se ni več sramoval poslušati take grde pogojore. Mlad človek je že tak, da se raje nagne k slabemu kakor k dobremu. Počasi se je navzemal tudi sam tega duha in te pokvarjenosti, katero je videl in slišal pri svojih prijateljih. Norčevali so se radi tudi iz vere in sv. zakramentov, norčevali iz teh, ki so v cerkvi hodili vsako nedeljo. Tako je tudi Janez dobil sem pa tja malo zabavljic pod nos, na katere sicer v začetku ni porajtal, slednjč

pa vendar niso zgrešile svojega vpljiva nanj. Začel je vedno poredkeje hoditi k sv. maši in vedno redkeje k sv. spovedi.

Nekoč je imelo neko slovensko društvo svojo predpustno veselico. Bilo je seveda v soboto zvečer, ker se nekatera društva, če se tudi imenujejo katoliška, malo menijo za cerkvene prepovedi. Udeležba je bila velika in zabava je bila izvrstna. Bilo je že precej pozno v jutro v nedeljo, ko so se nekateri razšli. Pilo se je seveda veliko, vsakovrstne pijače, vino, pivo, "viska", mnogo se je plesalo, kakor je pač vse v navadi pri takih "zabavah". Seveda kri se je razburila in se drvila po žilah mladine v največjem galopu, kakor valovi v razburjenem morju in zmotila razume po glavah, in še bolj pa razdražila živčevje in seveda z njimi lukavo mesenost. Ravno so odplesali "marč", ko se je tropa mladeničev zbrala za "baro" in si prilila "požirek". Več udeležencev se je napotilo iz dvorane domov.

"Jaz tudi grem", se je odločil eden iz družbe!

"Jaz tudi", se mu pridruži drugi.

"Jaz tudi" se je odločil Janez, ki je bil tudi mej njimi.

Toda pokvarjenec, ki je bil mej njimi, je stavil celi družbi sramoten predlog, kateremu so se vsi zakrohotali.

Janeza in njegovega prijatelja je občila rdečica, nista pač bila še popolnoma omotena od zavžite pijače.

"Ali ne gresta tudi vidva" v praša zaničljivo nesramnež?

Spogledala sta se! Za trenotek je nastal boj v teh dveh do tedaj še nepokvarjenih srcih. Toda zavžita pijača, omotena razum, omamljena volja, razburjena kri in — strast — je zagorela!

"Šur!" se odreže najprej premagani prijatelj Janezov. "Janez pa pojdiva še midva."

In šli so.....

Globoko je padel Janez v nemoralnost, ker prvi padeec je bil samo priprava na drugega, še globjega, kakor je vselej pri tej strasti in pri vsakem nesrečnejšu, ki se ji uda.

Od tedaj mu pa cerkev ni več dišala. Šel je h kaki maši še sem pa tja. Toda vselej mu je vest preveč kričala in ga svarila pred začetim slabim življenjem, tako da je sedel, kakor na žrjavici.

Prišla je velika noč. Tedaj se je vendar še premagal in šel k spovedi. Bog ga namreč še ni popolnoma prepustil grehu in strastem. Tudi drugo leto je še šel. Toda le radi listka. Ker ga je pa spovednik resno prijel in mu je dal le s težavo odvezo, ko mu je preje resno obljubil poboljšanje, se je vzjezil in še k obhajilu ni šel.

To je bilo pa zanj osodepolno. Mesto da bi spoznal svoj žalostni stan in videl v spovedniku dobrega prijatelja, ki ga prijateljsko in resno svari pred pretečo časno in večno pogubo, se je jezil nad fanatizmom "farjev", ki niso nič bolji, po njegovem mnenju seveda. Klicu milosti se je ustavil in — zakrknil svoje srce za vsako dobro opominjevanje. Od tedaj mu je pa vest precej utihnila! Nič več ni tako kričala. "Saj morda ni vse to res, kar duhovniki uče", si je mislil in se potolažil.

Vse dobre liste, katere je imel do tedaj še naročene, je odpovedal. Mašno knjižico je podaril gospodinji. Rožni venček je "baje" zgubil, saj tako se je sam izrazil. V resnici ga je pa proč vrgel! Prišel je zastopnik za protiverske socialistske liste in priporočal svoje liste in knjige! Kakor nalašč zanj! Naročil se je na tak list in ga začel brati.

"Da, to so listi" se je po malo tednih pohvalil! "Ti nas saj uče svobode! Ne pa neumne sužnosti duhovnikov! Nebesa naj bojo le za svetnike! Delavec si mora pa tu na zemlji poiskati nebesa, ako jih hoče imeti. Posmrtna nebesa mi pustimo starim ženicam!"

"Saj ni Boga," je modroval drugi krat proti svojemu prijatelju, ko je pogovor na to nanesel. "Saj je človek samo žival! Saj duhovniki sami ne vrjamejo tega, kar druge uče". "Tam in tam je živel duhovnik, ali redovnik, ki ni živel po svojem nauku in stanu, bral sem v našem listu".

S temi modrovanji si je tolažil vest in jo zibal in zibal, da jo je

zazibal, da je bila tiho in mu ni več tako očitala njegovih prestopkov.

Tako je postal ubogi Janez velik socijalist, kakor jih postane mej našimi naseljenci sto in sto. —

Da! Komaj zna izreči besedo "socijalizem"! Kaj, je to "proletarijat", 'proletarec', tega ne ve. Kaj je pravzaprav socijalizem? Kaj hoče? o tem se ne briga. Eno je za našega "socijalista" dovolj, in to je zanj glavno: da je odpravil Boga, dušo, greh, vest, večnost in da uči svobodo mišljenja t. j. svobodo grešnega življenja, streženje strastem in njih poželenju, in pa da sme zabavljati čez vse, ki se kakorkoli imenujejo predstojniki.

Da obeta socijalizem nekaka nebesa v bodoči socijalistovski državi, da bo pobil vse kapitaliste, da bo podavil vse, ki imajo kako premoženje, za vse te obljube se naš "socijalist" še ne zmeni ne. Ako je malo pijan in pride v dotiko s kakim "klerikalcem", takrat se skuša nekaj ustiti o teh stvareh, toda vprašaj ga le malo natanjčeneje, pa bo moral biti tiho, ker ne ve prav nič o vsem tem. Saj, kaj pa on hoče drugega, kakor svobodo "mesa" in "svobodo" grešnega življenja, in to je zanj ves "socijalizem", to je zanj glavno, za to je on socijalist, in **za to** on veruje v rdečo zastavo.

Glejte, četrti razred naših "ta rdečih"!

Ne rečemo, da so vsi socijalisti, kakor naš Gabrov Janez. Vendar je gotovo, da jih je velik del, ki morajo v tem Janezu videti samo samega sebe in pot svojega propada. Temu nam mora pritrditi vsa-

kdo, ki pozna razmere mej našim narodom. Razuzdanost, svoboda strastem, nesrečna mesenost, poleg pijače, to je evangelij, na katerega prisega velik del, da, skoraj vsi naši nesrečni socijalisti, to je, kar razumevajo pod besedo "socijalizem" in je glavni uzrok, da se ga drže.

Zatoraj, ubogi slovenski trpin, ubogi slovenski "proletarec", ako že hočeš biti nazvan s tem imenom! Poglej sam razmere mej nami! Poglej razmere v naselbini, kjer bivaš? Ako si morda sam "socijalist", položi roko na srce! Ali nimam prav? Ali ni vse tako res, kakor vidiš na zgledu Janeza? Pa reci, da nimam prav, če moreš!

Da, vsi vidimo in vsi čutimo, da jih je več in več, ki se prišteva-jo k socijalizmu", vsaj k "slovenskemu socijalizmu". Vsi pa tudi čutimo in vsi vidimo na lastne oči, da se skupaj s tem "socijalizmom" širi mej našimi izseljenci tudi neka ostudna posirovelost.

Da imam prav, navajam tukaj samo tri dokaze iz najnovše dobe:

1.) Na konvenciji neke slovenske Jednote se je glasovalo po listkih o neki zadevi. Možje, ki so glasove šteli, so parkrat sramu zardeli, ko so brali mesto imena na glasovnici, tako podle in nesramne opazke, da se je moralo vsakemu poštenjaku gabiti. In to se ponavlja tudi drugod.

2.) Za neko velevažno slovensko podjetje se je po Ameriki razposlalo vprašalne pole na društva in razne posameznike. Mož, ki je bral te odgovore, se je izrazil dobesedno: "Da so mej nami slo-

venskimi Amerikanci žalostne razmere, sem vedel. Da je pa del naših rojakov tako strašno okužen in tako globoko propadel v nemoralnost, da celo enega odgovora ne more dati, ne da bi umazal pisma s svojo umazanostjo sreca, tega pa nisem vrjel!" Bogu bodi potoženo, in vendar je tako res.

3.) Shranjenih imamo tudi mi nekaj odgovorov, katere smo dobili pred leti, ko smo ustanovili Družbo sv. Rafaela in razposlali okrožnice po naselbinah raznim društvam. Ti odgovori so sramotno spričevalo moralnega stanja dela našega slovenskega ljudstva v Ameriki.

Pomislimo samo!

Da je slovenski mož, morda tudi slovenski fant, zmožen naslikati toliko nemarnost in odgovoriti s tako ostudnimi izrazi v pismu človeku, katerega ne pozna, o katerem bi lahko vedel, da ni kaka propalica, na dostojno okrožnico in prošnjo za podporo za dobro stvar, pomislimo, kakšno mora biti duševno razpoloženje, kakšna mora biti njegova morala, kolika mora biti njegova propalost, da mu sili ven povesodi, da se mu ulije kakor gnojnica iz sreca na vsak papir, na katerega kaj piše! — Iz sreca gre le, kar,

je v srcu! Z vodenega soda, nikdar vino ne bo teklo, in v sodu, iz katerega se cedi gnojnica, mora biti le gnojnica? Ali ne?

Zato: zakrite si obraz sramote, Vi, nesrečneži, ki se bahate, da socializem prodira mej naš narod! Da, res prodira, pa žalibog, prodira le tak-le **slovenski socializem**, katerega se pa v dnu svojega sreca sramujte!

Grozno odgovornost sprejemate na se, Vi nesrečneži, ki ali v svoji kratkovidnosti ali v svoji nevednosti ali pa v svoji zlobni dobičkaželjnosti razširjate tak socializem, tak strup mej naš slovenski narod.

Stotine nesrečnih pokvarjenih mladeničev, stotine razdrtih zakonov, stotine nesrečnih družin, stotine nesrečnih sirot, katerim ste uropali ljubljene očete s svojim pohujšanjem, ko ste jih pripeljali do nezvestobe in jim iz src iztrgali ljubezen do otročičev, stotine objokanih in zapuščenih žena, katerim ste odtujili ljubljene može in jih dali strasti in pijančevanju, bo stalo pred sodbo enkrat in kričalo pred sodni stol Večne Pravice:

"Domine, Vindica sanguinem nostrum!"

"Gospod, maščuj se Ti za našo kri!"

Cerkev in delavske organizacije.

(Dalje.)

Ko so prvi Evropejci stopili na ameriška tla, so se prvotni prebivalci Amerike, Indijanci, vsi zavzeli. Strmeli so nad njimi, kakor nad kakimi božanstvenimi bitji. Ko so zagledali Evropejca na konju jahati, ko je zagrmel strel iz puške in topa so popadali na kolena, kakor pred bogovi. Ako bi se mogel prebuditi iz smrtnega spanja prebivalec, ki je živel pred koncem osemnajstega stoletja, in bi videl, kako je zdaj na svetu, bi se nič manj ne čudil in ne prestrašil, kakor nekdanji Indijanci. Predlandskim je bil pomiloščen v Italiji nek kaznjeneec, ki je preživel 40 let v zaporu, ne da bi prišel le enkrat med svet. Ko pride na prosto zapazi drdrajočo lokomotivo, ugleda električni tramvaj, itd, itd. Vse to ga je tako zmešalo, da je priteknel nazaj v kaznilnico in za Božjo voljo prosil, naj mu dovolijo da ostane tam do smrti. Zdelo se mu je, kakor da bi bil ves svet začaran. In res! Svet je tekom enega stoletja tako napredoval, da je skoro nevrjetno. In kaj je povzročilo ta velikanski napredek? Para, plin, elektrika. To troje je povzročilo celo revolucijo na polju industrije, ob enem pa tudi popolen preobrat delavskih razmer. Do tega časa pravza prav ni bilo tovarnen in ne tovarniških delavcev, vsaj v modernem smislu ne, pač je cvetelo rokodelstvo. Rokolstvo je do takrat imelo res zlato dobo. Rokodelski mojstri so bili primeroma premožni in vplivni, pa tudi pomočnikom se je godilo veliko bolje, nego dan danes delavecem, tudi o nim, ki nimajo preslabega zaslužka. Takrat so bili rokodelci združeni v cezah katere so znale modro in krepko braniti koristi svojih udov, bodisi mojstrov, kakor tudi pomočnikov in učencev. Cehi so bili rokodelske zveze, ustanovljene v korist raznim rokodelskim panogam. Vsakovrstni rokodelci so imeli svoje zveze, ki so skrbele, da so dobili pomočniki primerno plačo, ki je bila sicer za današnje razmere majhna, toda za tiste čase, ko je bilo življenje in vse prav po ceni, veliko ugodnejša nego današnje mezde.

Hrano so imeli prav dobro. Cehi so skrbeli tudi za bolnike in pomočnike — popotnike. Cehi so bili ustanovljeni na popolnoma verski podlagi. Imeli so svoje patrone, svoje praznike, i. t. d., i. t. d.

Ti cehi so bili nekaki predhodniki današnjih unij, kakor jih vidimo na Angleškem in v Ameriki, n. p. krojaška uni. i. t. d. Razloček med obema je pred vsem v tem, da so stari cehi imeli namen skrbeti za dušo in telo svojih udov, zato so bile strogo verski; današnje unije, pa skrbe le za materijelno, telesno stran združenih delavcev, zato so medkonfesi. jone, v katerih se ne vpraša kateremu veroizpovedanju spada eden ali drugi. Take unije so večinoma tukajšnje. Njih namen je braniti delavstvo proti izkoriščanju kapitalizma. V versko stran se nič ne vtikajo, vendar pa spoštujejo prepričanje vsakega. Priznavajo potrebo vere, cenijo njen blažilen vpliv. Med njimi so katoličanje, pristaši raznih protestanskih veroizpovedanj, in tudi Abrahamovi sinovi. Na njih shodih se obravnavajo le strogo delavska vprašanja, se ne dela nobena propaganda za eno ali drugo vero. Vse drugače pa je pri unijah, kjer imajo socijalisti prvo besedo. Dokler se ti niso na tihem in počasi vrinili v unije, je duhovščina zavzemala nasproti unijam vedno prijazno stališče in jih podpirala. Seveda so bile kake izjeme, toda večina je stala na njih strani. Zdaj pa je v nekaterih unijah začel pihati socijalistični veter, proti kateremu se je in se bo vsak duhovnik boril. V Ameriki sta zdaj dve glavni struji: American Federation of Labor in Industrial Workers of World. Prva je protisocijalistična in strogo ameriška, druga pa je dete mednarodnega rudečega socijalizma. Prva se bori na podlagi ameriške konstitucije, se bori s postavnim orožjem, je v principu proti surovi sili, upor, daš. ravno včasih njeni pristaši prekoračijo mejo dovoljenega, druga pa je v principu revolucionarna-anarhistična.

Cerkvene Novice iz Slovenskej Župnij.

V Rankin, Pa. v hrvatski cerkvi sta imela sv. misijon od 23. febr. do 2. marca hrvatska frančiškana Rev. Ambrose Širec ofm., in Rev. Placid Belavič ofm., Sv. misijona se je ljudstvo jako lepo udeleževalo. Socijalisti so bili malo nejevoljni, ker sta misijonarja imela tako lepe vspehe, vendar hujše nesreče ni bilo! Rev. Bekavac je tu župnik! Bog blagoslovi!

V McKeesportu je bil operovan hrvatski župnik Rev. Cancarevič. Operacija se je, hvala Bogu, dobro obnesla, vendar gospod župnik še dolgo ne bode za delo. Nadomestuje ga Rev. Placid Belavič, ofm.

Slovenske naselbine po West Virginiji, kakor v Davis, Thomas, Henry, Dodson Md. Richwood etc. obiskal bo za letošnjo velikanoč Rev. P. Anselm Murn ofm. in sicer kmalu po Velikinoč.

V Sheboygan, Wis. so imeli v slovenski cerkvi sv. misijon. Bog daj svoj blagoslov!

V Kansas City Kans. so slovenski rojaki jako delavni in napredni in sicer ne "nerodno" napredni, ampak na potu pravega napredka. Navdušeni so za svojo vero in narodnost! Veliko so že žrtvovali in so še vedno pripravljeni žrtvovati, da bi postavili sebi krasen spomenik svoje slovenske vernosti in poštenja, svojim otrokom pa opomin, kako naj nasledujejo stopinje svojih vernih očetov! Šola je krasno poslopje, ko bi se le vsi slovenski stariši dali prepričati, da je edina šola, kamor spadajo vsi slovenski otroci, šola župnije sv. Družine. Sedaj so si rojaki ustanovili še politični klub, kar se mora z velikim odobravanjem omeniti v čast temu dobremu ljudstvu! Konec meseca maja bo imeli prvokrat štirideseturno pobožnost, blagoslov novega križevega pota in slovesno kronanje Matere Božje, kar bo izvršil Very Rev. Kazimir Zakrajšek ofm.

V Chicago, Ill., je dal Njega milost Nadškof Quigley našemu sobratu P. Le-

onu Mediču ofm, novo veliko hrvatsko župnijo v oskrb. Kupil jim je krasno protestantsko cerkev in župnišče za \$15.000 in meseca januarja letos jo je sam blagoslovil z velikimi slovesnostmi. Nova župnija se imenuje župnija Sv. Jeronima in je na W. 25. ulici blizu vogala Wentworth Ave. V cerkvi je sedežev najmanj za 1000 oseb. Kupno svoto bodo župljani odplačali, kakor bodo pač mogli. Č. p. Leonu častitamo in želimo obilnega blagoslova.

V St. Louis, Mo. je bil imenovan župnikom slovaške cerkve Presv. Trojice na Park Ave. in 12. Str. Rev. M. Tušek. Cerkev ima le malo dolga, ima sestre Frančiškanke, ki poučujejo mladino, ima šolo, dvorano in krasno župnišče. Dne 11. februarja do 16. februarja imel je tukaj sv. Misijon Very Rev. Kazimir Zakrajšek, ofm. katerega so se verniki jako marljivo udeleževali. Bog daj svoj sv. Blagoslov.

V Springfieldu, Ill. je imel sv. misijon od 17. do 21. februarja Rev. Ant. Sojar. Verniki so se ga jako marljivo udeleževali. Za Springfield, Ill. je sprejet v škofijo Rev. A. Essenko, ki bo najbrže nastopil svojo župnijo po velikinoči.

V Pittsburgh, Pa. je imel v cerkvi sv. Joahima na Forward Ave in Boundry St. obnovljenje sv. misijona od 26. februarja do 2. marca Very Rev. Kazimir Zakrajšek ofm. s pomočjo Rev. P. Honorija Fraštacky ofm. oba iz Brooklyna. Sv. misijona se je verno ljudstvo s posebno vnemo udeleževalo. Vsako jutro je bila cerkev že ob petih do zadnjega sedeža natlačeno polna. Pri večernih pridigah je bila pa cerkev tako natlačeno polna, da so bili vsi koti, po sredi cerkve, kor in véža cerkve popolnoma zasedeni.

Župnik Rev. Vrhunec je lahko ponosen na svoje krasne vspehe! Bog blagoslovi!

Vzemite in jejte,
to je moje telo.

Vzemite in pijte,
to je kelih moje krvi.

ZADNJA VEČERJA.

Božja previdnost.

B. Angelik, o. f. m.

Konec.

Polni hvaležnosti do Boga moramo reči s kraljevim pevcem: "Gospod me vodi, in ničesar mi ne bo manjkalo. Ako bi ravno po smrtni senci hodil, se ne bom bal hudega, ker si Ti z menoj."

Leta 1880. je tu v Ameriki nekdo prosil železniškega sprevodnika, svojega prijatelja, naj mu iz bližnjega mesta prinese nekatere stvari.

"Čez tri dni ti prinesem" odgovori sprevodnik.

"Toraj na svidenje čez tri dni, ako Bog da." vošči mu prijatelj, dober in veren Irec.

"Če Bog da ali pa ne", se odreže pogljiivo prijatelj.

"Pa vendar mora Bog dati, drugače nikdar ne bo nič! On vse vodi."

"E, pojdi, pojdi, ne bodi tako otročji! Kdo še da kaj dandanes na Boga! Čez tri dni ti prinesem, kar želiš, če Bog da ali pa ne!"

Vlak je odhitel s postaje. Sprevodnik je mirno opravljal svojo službo, kakor po navadi. Strašen sunljej, velikanski krah in dva vlaka sta ležala v razvalinah, kamor sta pokopala stotine nesrečnih potnikov. Tudi našega sprevodnika je ubilo!

Kako resničen je pregovor: človek obrača Bog pa obrne!

Bog vodi tudi nas. Od nas je treba samo, da se mu damo voditi. Kaj pomaga tožiti čez slabe čase! Kaj pomaga tožiti, kako je na svetu vse slabo, kako je svet hudoben! Poboljšajmo sebe in vsak naj pri sebi to naredi, pa bo boljše, pa bo svet boljši.

3. Zakaj je vendar toliko zla in trpljenja na svetu?

V mestu na Primorskem je živel dolgo let hrom in slep berač. Za vsak najmanjši dar je bil srčno hvaležen. Nikdar ni gordnjal, nikdar ni bil nejevoljen, ako ga je kdo ozmerjal, se z njega norčeval.

Vedno je bil vesel in zadovoljen. Nekoč ga vpraša prijatelj, ki ga je dobro poznal: "Prijatelj, kako moreš biti vendar pri tolikih nadlogah, katere imaš, vedno vesel?"

"Da, res, prav srečen sem. Ne morem biti dovolj hvaležen svojemu Bogu za tolike milosti, katere mi daje! Toda nisem bil vedno tako srečen, kakor sem sedaj. V začetku mojega stanu sem bil silno nezadovoljen! Bolelo me je, da sem ubog in bolan in pohabljen. Zavidal sem drugim, ki so zdravi in imajo vsega dovolj. Toda začel sem premišljevat i njih življenje. Pa sem videl, da imajo to, kar mene dela nesrečnega in vendar niso srečni. Tako sem videl, da je za človeka najboljše, ako je zadovoljen s tem, kar mu je Bog dal. Od tedaj, ko sem pa se be prepričal, da je za me gotovo najboljše, da sem berač, sem pa popolnoma zadovoljen in se mi zdi, da ga ni v celem mestu srečnejšega človeka, kakor sem jaz."

Naša zemlja je dolina solza. Gorje, težko gorje leži na celem človeštvu. Vsak dan, vsaka ura nam prinaša nove boje, nove bolečine, nove solze, novo gorje.

Človeštvo je nezadovoljno, se čuti nesrečno. Z neko mrzlično poželjivostjo hiti ze neko srečo, za nečim, česar samo ne ve, kaj.

Eden je nesrečen, ker nima zdravja in si želi samo zdravja, pa bi bil srečen. Drugi ima zdravja, pa si želi denarja. Ko bi samo denarja imel dovolj, si misli, pa bi bil zadovoljen in srečen. Tretji ima denar, si pa želi le še več denarja, si pa želi drugih stvari. Ko bi le še en milijon imel, ko bi le še to in to moje bilo, pa bi bil zadovoljen, ko bi le to in to še imel, pa bi bil najsrečnejši človek na svetu.

Iz tega pa sledi, da je človeška sreča nekaj, kar prav zaprav, sami ne vemo, kaj je.

Toda ali je v resnici vse to, kar se

imenuje gorje, res pravo gorje? Ne! Gorje je le gorje, ker je mi imamo za gorje! Ali bolje, gorje je samo gorje, ker ga mi spreminjamo v gorje.

Poglejmo gorje s stališča svete vere, s popolnoma verskega prepričanja! Onim, ki Boga ljubijo, je gorje v največjo tolažbo. Ti sprejemajo vse križe, vse težave, vse trpljenje, kakor dokaz ljubezni božje. Ti govore z Davidom: "Tvoja šiba in tvoja palica, samo ta me je tolažila". Vse gorje, katero jih zadeva, sprejmo v duhu pokore, ker so si z grehi to zaslužili. Kakor sprejme dober otrok šibo od očeta, ne kakor bi bila to zanj nesreča, ampak le dokaz, da ga oče ljubi, ker mu hoče dobro. Zato z veseljem poljubi šibo, ki ga je ravnokar nabila.

Ako bi vsi tako mislili, potem bi vse gorje, vse, kar imenujemo zlo, ne bilo nikako zlo, kakor v resnici ni, ampak le nekaj dobrega za nas. In z veseljem bi si morali želeti trpljenja, ker nas čisti grehov, in nas drži v mejah dobrega življenja in vestnega spolnjevanja svojih dolžnosti.

Vzemimo si zgled iz našega vsakdanjega življenja. Koliko naših rojakov je bilo doma v stari domovino zelo revnih. Stradali so in živeli v velikem pomanjkanju. Toda bili so srečni in zadovoljni in dobri. Živeli so pošteno in dobro, da bi lahko drugim za zgled služili. Prišli so sem, tu so dobili boljše življenje! Boljše zaslužke so našli. Ni treba jim več stradati. Sedaj pa mesto, da bi bili še boljši, kakor so bili doma, Bogu še hvaležnejši za obilnejše dari, pa kaj vidimo? Trumoma ga zapuščajo in pravijo: "Saj nobenega Boga ne potrebujemo, saj nam je dobro!" Jesti imam dosti in dobro, obleko si lahko kupimo lepo, stanovanje imamo lepo, privoščimo si lahko, kar si hočemo, pa še kak cent imamo na strani! Kaj nam tukaj kakega Boga treba". Tako smo dobili mi Amerikanci novega modernega boga, katerega znamenje je \$.

Vzemi zgodovino v roke! Kdaj so narodi začeli propadati? Ali takrat, ko so imeli vojske, lakoto, kugo? Takrat, ko se jim je dobro godilo! Kakor hitro so

imeli vsega, je bil mir, je šlo vse po sreči, ko se je začelo blagostanje, začel se je mej narodi propad. Prišlo je gorje, prišli so raznovrstne nesreče, katerih jim ni poslal Bog, ampak so si jih povzročili sami, Bog jih je samo pripustil, da so se narodi in njih hudobije same kaznjevale, tedaj se je pa vselej začel preporod v narodu! Ljudstvo se je zavedlo in se povzpelo nazaj na pravo pot.

Zato so nam križi in težave potrebni in nam ne prineso nesreče ampak srečo, samo treba jih sprejeti v duhu vere, sprejeti jih kot take, kot kakoršne so v resnici.

Drugi uzrok zla je, ker ljudje vsi ne morejo biti enaki. Bolj kakor kdaj preje, dandanes ta resnica dela človeštvo nesrečno. Od kodi te nemirno drvenje in vrvenje mej našim delavstvom, ti boji mej narodi, mej državami, mej posameznimi? Vsak hoče biti vse in sam vse. Socijalisti trdijo, da bojo oni pričarali čas, ko bomo vsi ednaki. V tej njih državi v sanjah bomo vsi eno. Tam ne bo bogatinov, ne bo beračev, ne bo posameznih stanov, v katere smo sedaj razdeljeni. Bajne bo uradnikov, ne bomo delali. Ali bomo samo križem roke držali in jedli in dobro pili, tega ne povedo sociji, ker najbrže tudi sami ne vedno. Ali bomo tudi v tej socijalistovski držav razdeljeni po lastnostih, kakor smo danes, da bojo nekateri pijanci, drugi trezni abstinentje, nekateri varčni, drugi zapravljevci, nekateri delayni, drugi lenuhi, nekateri krotki, drugi jezljivi, nekateri ponižni, drugi častihlepni i. t. d. tega ne vedo povedati.

Vendar da je vse to velikanska nesmisel, to vsak, ki ima le še zdrav razum, uvideva sam in ni treba dokazovati.

Da bi bili vsi ljude enaki? kako bi to bilo mogoče! Od kar svet stoji, so nekateri zapovedovali, drugi pa vbogali. Nekateri so delali, drugi pa vodili i. t. d. Nikdar še niso vsi vladali in nikdar še ne vsi ubogali. Kjer so gospodarji, tam so bili še vedno podložni, kjer je bilo ljudstvo, je bil vedno eden prestojnik, drugi so pa ubogali. Kadar se hiša zida, je eden zidarski mojster, ki delo vodi. Ko bi vsak bil zidarski mojster in vsak delal

po svoje, bi nikdar ničesar ne sezidali. Vsi ne moremo biti črevljarji, vsi ne krojači. i. t. d.

Zamanj! vedno so bili v človeški družbi različni stanovi in vedno bojo, dokler bomo ljudje ostali ljudje. Na francoskem so že pred sto leti razglasili splošne enakost! Toda kašna je bila ta enakost? Taka, da so nekatere propalnice prišli na krmilo vlade in klali nedolžne žrtve, kakor krvoločni volkovi v gozdu zverino. Brez srca in brez usmiljenja so v

drugega zapovedujočega, mej tem ko mara sama ubogati i. t. d.

Teda ako priznamo v vsem božjo previdnost, ki je tako modro uredila, da smo vsak nekaj, da smo vsi skupaj pred Bogom samo revni ljudje, da vsi skupaj tvorimo le eno telo, človeško družbo, kjer imamo pa vsak svoje zmožnosti, vsak svoj stan, vsak svoje delo, vsak svojo nalogo življenja i. t. d. ne čutimo nobene teže. Naspotno! Tako smo odvisni eden od drugega in tako se držimo potem sku-

Bishop Vertin.

imenu te enakosti klali in mesarili one, ki so jim bili na poti, da niso mogli nemoteno gospodariti z ljudstvom in ga izkoriščati v svoje sebične namene. No, hvala lepa za tako enakost! Kdo jo hoče, da ga bojo zaklali v imenu te enakosti!?

Res je ta enakost mej nami nekaj križ in jo čutimo, ker bi vsi imeli radi čast, vsi bi radi le malo delali in živeli dobro. In zato zbada, ako vidi drugega našo naravo bogatejšega, drugega zdravejšega, srečnejšega, drugega lepše oblečenega,

paj drug drugega, ker drug brez drugega živeti ne moremo. In tako je božja Previdnost lepo uravnala, da prišiljeni tvorimo skupajeno — človeško družbo.

Tako vidimo povsodi le neskončno modro Roko, ki nas tako modro vodi, ki vse tako sladko in ljubeznjivo v našem življenju uravnava, da naš razum ne more zapopasti, samo ako hočemo malo pomisliti in priznati in ako se ji pustimo voditi.

Spomini z pota.

(Piše urednik.)

To je bil prvi pot, katerega je mahal naš "Cesar France Joža" iz Amerike v Evropo, ko je nas imel v svojem varstvu čez širne valove. Še le, ko smo se malo ugnezdili in si ogledali razne sobane v prvem in drugem razredu, smo videli še le, kako je res to lep in krasen parnik! Seveda nam "drugorazredarjem" se ni nič kaj prikupil, kajti kmalu smo opazili, da smo prav za prav v napačnem oddelku. Videli smo napisano na več vratih "II. Class", ko smo pa hoteli vstopiti, nam je pa kak Italijanček, oziroma Slovenec Iridentovec, postrežnik, povedal v blaženi laščini, da je to "I. Class." Več jih je hotelo dokazovati, da je v zmoti, pa se ni dal prepričati. Trdil je svoje in udati si se moral. Drugače bi ti povedal svoje misli morda še po pristno iridentovski šegi.

Kompanija je dobila toliko potnikov prvega razreda, da so del drugega razreda spremenili v prvega, samo da se je več zaslužilo. Seveda "business je business." Mi potniki smo malo godrnjali in se kregali. Toda kdo nas je poslušal, recimo bolje, kdo nas je razumel, saj smo bili na laškem in ne na Avstrijskem parniku, če je prav nosil častitljivo ime cesarja cele Avstrije in je bil last kompanije, ki pravi, da je Avstrijsko Amerikanska.

Ko smo si vsak svojo kabino uredili in se v nji ugnezdili, razložili svoje stvari po omarah in policah, oblekli slabejšo obleko, katere ne bo škoda, ako bo treba tudi ribicam dajati davek in se bi kaj umazala, hodili smo sem pa tja in gledali in motrili obraze, katere smo srečevali, kakšno ljudstvo je vse na parniku, s katerimi bomo delili žalost in veselje, pa tudi strah in morda celo smrt? Poslušali smo zvedavo in skrivnostno govorice, in se potem drug drugemu bližali in si skušali pridobiti zabavnih prijateljev, da bi se mejsebojno kratili čas.

Kar naj nas je bilo Slovencev v drugem razredu smo bili kmalu skupaj. Kranjski obraz je pač obrazu podoben in naše navade so pač take, da jih takoj spoznamo. Tako smo kmalu drug drugega pozdravljali z "dobri večer" in kremljanje se je začelo. Zasedli smo klop na levej strani in vse bližnje stolice na našem krovu kakor da smo če že ne krave skupaj pasli, pa vsaj že vsi stari, stari znanci.

Pri večerji je bilo vse živahno, kakor v panji čebel, ko se matica pripravlja, da izleti. Govorjenja in smejanja ni bilo ne konca ne kraja. Vsak si je hotel pač v šalah skušal pomiriti notranja čutila, deloma pa tudi najti prijateljev. Ko smo zasedli vsak na svoje določeno mesto, smo zvedavo gledali, s kom bomo skupaj celih deset dnij imeli srečo, morda nesrečo jesti.

Na parniku smo se kmalu našli trije duhovniki. Bil je to generalni vikar iz Lincoln Nebraska, Very Rev. Agius, rodom iz Malte, Italijan, drugi je bil P. Notker Benediktin iz Minn. in moja malenkost.

Tudi radi sv. maše na parniku je bilo dobro, ker smo lahko drug drugemu pomagali in stregli pri maši.

Po večerji je bila naša poglobljena skrb, kje je kapela, o kateri smo brali v vseh časnikih. Vprašali smo prvega strežnika, katerega smo srečali. Toda, kako smo se začudili, ko nam je pokazal na spodnjem krovu drugega razreda, zunaj na prostem neko omaro, češ, to je kapela!

"To je kapela!?" smo vskliknili vsi razočarani! "To naj je tista baje krasno opremljena kapelica, o kateri so listi tako bombastično poročali?"

Radovedni smo bili kakšna je znotraj. Vprašali smo za ključ. Toda kdo ga ima? Nihče ni vedel. Gonili so nas

od Poneija do Heroda. "Ta ga ima, pojdite k njemu" in šli smo. "Jaz ga nimam, ta ga ima! Pojdite k njemu!" "Ne, jaz ga nimam! Ta ga ima, pojdite tja!" I mi smo hodili vsi trije in povpraševali in poizvedovali, toda zamanj. Mislim, da je bilo le malo uradnikov na parniku od zadnjega strežaja do kapitana, da bi ga ne bili vprašali. Pa nihče ni vedel, kje je ključ. Tako smo skoro po dveurnem iskanju morali utrujeni, opustiti nadaljnji trud. Odložili smo nadaljevanje našega iskanja na drugi dan, ko bo več reda na parniku. Morda se nam posreči izslediti pravega, ki bo priznal, da ima ključ od te "kapele". Zlasti pater Benediktinec, ki se je že tako veselil, da bo mogel maševati na parniku, sredi oceana, je bil silno nevoljen! Pa si pomagaj!

"Le zakaj potem pišejo, da imajo kapelo, ako pa nimajo ključa! Morda imajo kapelo samo za to, da Bog pomaga k njih businessu?" se je hudoval.

Pa zastoj je bilo! Ključa ni bilo in ga ni bilo. Nihče ni vedel zanj, oziroma, vsak je vedel kdo ga ima, pa nobeden se ni hotel priznati, da ga ima.

Drugi dan sem bil prepričan, da ključa ni, toraj ne bo mogoče maševati. Zato sem malo dalj poležal, zlasti še ker so se začele pred očmi tako nekam čudne iskre kresati, in je v glavi bilo ne ravno slabo, vendar ne dobro. Nekako ob devetih se pa prismeje v kabino naš dobri Pater in nam naznani veselo novico, da se mu je posrečilo izslediti ključ in da je že maševal. No, hvala Bogu saj ena tolažba bo na dolgi poti, imeli bomo sv. mašo!

Toda, kakšna je ta "kapelica".

Stoji na srednjem krovu, zunaj na prostem, ravno mej vratima kjer se največ mimo hodi, posebno zjutraj, ko strežaji hodijo po kabinah in znašajo bolnim potnikom zajutrek, na krovu, kjer se največ shajajo potniki in se zabavajo, toraj na kraju, kjer je najmanj primerno so postavili to "kapelico".

Vsi drugi parniki, še celo protestantovski nemški, imajo oltar seboj, pa ga uredi navadno v najlepši sobani prvega razreda, kjer se morejo potniki zjutraj nemoteno zbrati in opraviti svojo pobož-

nost, kjer se jih veliko tudi spove in opravi sv. zakramente. Le parnik "katol". Avstrije ni našel primernejšega prostora, kakor ta prostor zunaj na prostem, na shajališču vseh potnikov.

Kako je to nepripraven prostor, se je kmalu pokazalo, ko smo morali lepo prositi potnike, ki niso bili katoliki, to je žide in Turke in Grke, naj iz olikanosti potrpe s svojim smejanjem, dokler se ne skonča sv. maša. Da je nemogoče zbrano moliti, ako otroci skačejo in nore okrog oltarja in strežaji sem pa tja hodijo z različnimi posodami, to si lahko vsak misli in ne mogli smo se dovolj načuditi Tržaškemu ordinarijatu, da je dovolil postaviti to „kapelico“ na to mesto. Ako drugega boljšega niso našli, naj bi pa še tega ne dali. Ali dostojno, ali pa nič.

In pa ta kapelica! Res je, da je opremljena z vsem potrebnim! Tu je perilo, so vsi plašči, še celo kadilnica in monštranca je. Oltarček je v resnici jako krasno delo. Zlasti obe slikici Marijina in Sv. Rafaela ste krasno delo. Posnetek teh slik smo priobčili v našem listu preteklo leto.

Toda to ni kapelica. To je oltarček, zakrit v navadno leseno omaro prislonjeno na steno mej dvema vratoma, ki vodi ta ena v gostilniško sobo drugega razreda, druga v parlor za nekadilce. Ako se hoče, maševati odprejo spredaj dvoje vrat, in tu je ona toliko hvalisana kapela! Ko bi vsaj okrog kapelice omejili s plahtami prostor, da bi bilo lepo skrito in bi se mogel kakor mašnik, tako vsak, ki bi se hotel sv. maše udeležiti, zatopiti v svojo pobožnost, nemoteno, ne da bi bilo njegovo čutilo naprej in naprej moteno. Veliko jih je reklo, da bi se z veseljem udeleževali sv. maše samo, ko bi bil oltar drugje.

Dalje! Tudi ne vemo, kdo skrbi za hostije in za mašno perilo, ko treba spreminjati! Tam smo našli hostije, velike in male. Toda kdo nam da zagotovilo, da so sveže, da niso morda že mesece stare, morda celo leto? Glede rutice (purifikatorija) kdo nam da zagotovilo, da jo bo opral najprej duhovnik, kakor se spodobi za sv. kri, s katero pride v dotiko?

Dalje sveče! Sveče, katere smo imeli, so bile navadne milove, ne voščene!

Skratka, ta kapelica je res na parniku, toda postavljena je tako in na tako mesto, da bi bilo bolje, da bi je ne bilo! Pozivljamo Rafaelovo družbo iz Trsta naj se zavzame za to stvar in naj ali uredi tako, da bo vsa stvar gotova in urejena, in da pride kapelica v prostor, kamor spada, ali naj pa zahteva da se odpravi! Vsak duhovnik rad mašuje na parniku in ljudstvo se rado udeležuje sv. maš na morju, toda vsa stvar mora biti tako uravnana, da ne žali verskega čuta, oziroma čuta spoštovanja do teh vzvišenih svetih stvari. Sv. maša nam je najsvetejša ustanova Jezusova, je najdražji biser, katerega nam je dalo Njegovo Presv. Srce kot spomin nanj in na njegovo ljubezen. Zato ne smemo nikdar in nikjer dopustiti, da bi se ta biser metal svinjam ali v blato!

Da uprava kompanije za to bolje ne skrbi, ni čudno! Kaj je nji sv. maša, kaj nji oltar, nji je le za business. Zato pa bi morala cerkvena oblast in pa družba sv. Rafaela gledati na to, da se to uredi tako, kakor zahteva svetost teh stvari, ali pa proč z njimi!

Zato sem maševal samo dvakrat mej tednom in v nedeljo. Pater Benediktin je maševal skoro vsaki dan, zato pa je vstal že tako zgodaj zjutraj, da še ni bilo nikogar na krovu.

Sv. maš se potniki niso nič kaj pridno udeleževali. Najbolj pridni so bili še Slovenci. Bile so na parniku skoro vse Avstrijske narodnosti. Toda mej vsemi le Slovence si videl vsaki dan pri maši. Najslabeje so se pa za Italijani obnašali Hrvatje in zlasti Hrvatice. Te se pa za mašo še zmenile niso, ako so bile slučajno na krovu, ko je bila sv. maša.

Zadnjo nedeljo smo imeli na parniku tri sv. maše. Zjutraj prvo je imel moja malekost, pri kateri se je prebral evangelij v slovenskem, hrvatskem in slovaškem jeziku. Druga je bila nemška, imel jo je Pater Benediktin. Tretja je bila velika, pri kateri je tudi godba igrala znani Haydnov "Pred Bogom". Imel jo je Generalni vikar Very Rev. Augius. Imel je tudi pridigo v angleščini. Spominjal se je zlasti nesrečnih potnikov iz Titanica, ki je ravno nekaj tednov popreje v tem morju tisoč potnikov potegnil za seboj v hladni vodeni grob.

Krasne besede.

V St. Louisu Mo. je imel ondodni župnik Rev. M. Tušek sv. misijon v svoji slovaški župniji Presv. Trojice. K sklepu misijona je prišel sam Njega Milost nadškof Glennon. Kakor znano, je nadškof Glennon najznamenitejši govornik nej ameriškimi škofi. Krasna in mladeniška impozantna osebnost, krasen prijaten glas in mirno predavanje njegovo očara vsakega, ki ga čuje. Ko je misijonar končal svoj zadnji govor, stopil je nadškof pred oltar in imel krasen govor, katerega naj prinesemo v kratkih potezah:

"Vesel sem, da morem biti da-

nes sredi mej Vami, ljubi moji Slovaki, in sicer, da morem biti priča slovesnega trenutka, ko ste prenovljeni v dobrem misijonu sklenili obnoviti novo krščansko življenje in novo gorečnost v delu za zveličanje Vaših duš. Veseli me tudi, da Vas vidim v tako velikem številu tu zbrane. Tako je prav! Tu imate svojo cerkev, svojo šolo, tu je Vaš pravi dom! Oklenite se svojega duhovnika, katerega smo Vam dali in katerega bomo tukaj tudi vzdržali, podpirajte ga pri njegovem delu za Vaše dobro in za napredek te župnije!

Slovanski narodi ste verni na-

rodi že od doma! Zato je pa Vaše tudi upanje. Kjer je vera v katerem narodu ostane vera živo vcepljena v srca, ta narod ima upanje, ima prihodnost. Kjer je vera, tam je upanje, tam je prihodnost. Kjer vera propade, propade upanje in tak narod nima prihodnosti, ker z vero zgubi podlago upanja. Držite se svoje vere tudi tukaj. Vaši očetje so zgled vernosti celi Evropi! Bil je čas, ko so bile oznanjane križarske vojske zoper polmesec, za osvobojenje svete zemlje. Križarske vojske so minule, križarji so se vrnili vsak na svoj dom, kolikor jih je ostalo pri življenju. Toda na njih mesto so stopili Slovani in zajezili naval teh divjih mohamedanskih čet na celo Evropo. V celem polkrogu na vshodu se je Vaša verna narodnost postavila v bran za križ in svobodo! In ne desetletja, ampak stoletja je tekla Vaša kri, kri Vaših očetov. Stoletja so vlačili Vaše očete po turških sužnostih, stoletja so davili in oskrunjevali ti divjaki Vaše matere in sestre. Toda Vaš narod je ohranil v tem boju vero, zato mu je ostalo tudi upanje, zato si je ohranil za se prihodnost! In ravno sedaj smo priče boja na smrt in življenje, kjer Vaša narodnost tako hrabro in tako junaško podi tega sovražnika križa, omike in svobode ven iz Evrope, ven iz omikanege sveta! Da, dragi moji, to ni boj od danes ali včeraj! Te zmage niso vspeh enega leta, to so vspehi stoletnih bojev, to so sadovi morja prelite krvi, to so plačilo za morje krivice, katere je Vaš narod prestal na straži Evrope.

Da, Vaša narodnost je bila stoletja predstraža Evropske omike.

Mej tem ko je Slovan moral stati na straži pred vrati Evrope in odbijati navale divjih Turčinov in prelivati kri, so se druge Evropske narodnosti veselile miru in pokoja in se razvijale v omiki. Vaš narod ni imel časa, boril se je za svobodo Evrope, za križ Evrope, za omiko Evrope!

Res je, da Vaša narodnost od Evrope še ni dobila za to stoletno zvesto službo na straži nobenega plačila! Res je, da je ravno Vaša narodnost od vseh sosedov le tepena, res je, da dobiva za vso to prelito kri samo nehvaležnost in preziranje Evropskih sosedov, vendar, Slovanski narod si je na tej straži obvaroval vernost, za to ga pa čaka plačilo: upanje, to je: **njegova je prihodnost.**

Zato pa ostanite verni! Sovražniki Vašega naroda so tudi sovražniki Vaše vere in sovražniki Vaše vere so tudi sovražniki Vašega naroda. In dokler boste ostali verni, se Vam ni treba ničesar bati: Vaša je prihodnost!

Ljubi Slovaki, doma ste bili na lastni zemlji sužnji. Tu ste prosti! Zato ne čutite se sužnje, čutite se proste, čutite se svobodne! Mi smo Vaši in Vi ste naši. Ne mislite, da ste Vi kaj manj, kakor so drugi Amerikanci! Stopite z njimi v eno vrsto! Ne zaostajajte nikjer zadaj! Dajte pred vsem svojim otrokom boljšo prihodnost, kakor ste jo pa Vi sami imeli! Dajte jih, da se izobrazijo. Tu ni treba, da bi kdo zatajil svojo narodnost, da bi kaj postal! Tu lahko ostanemo verni svoji narodnosti in postanemo prav tako dobri in navdušeni Amerikanci, kakor drugi!

Zato, mili Slovak, Ti trdo delaš, odpri svojemu sinu pot do boljše prihodnjosti in lajšega kruha! V Ameriki smo vsi svobodni Amerikanci z enakimi pravicami, in naj smo tudi katere koli narodnosti!

Tudi v naši nadškofiji ste nam ljubi in dragi! Ne mislite, in ne čutite se, kakor bi bili kaki pastorki! Vi ste katoličanje, kakor so

druge narodnosti in imate vse iste pravice, kakor vsi drugi katoliki in kot take se tudi vedno čutite! Z nami delujte za napredek katoličanstva in bodite nam v vsem popolnoma enaki."

Zares krasne besede velikega moža, katere naj bi ponatisnili vsi listi doma v stari domovini morda bi marsikomu odprle oči.

Strašni sadovi.

Vsem, kateri pravijo, da naš list pretirava, ko piše tako odkrito in naravnost o naših žalostnih razmerah v Ameriki, naj pokažemo dva prežalostna slučaja iz najnovejše dobe:

1) V Pittsburški ječi čaka s strahom, in trepetom svoje smrti na vislicah mladenič, nesrečni naš rojak Mali. Siromak se je udal strasti in imel znanje z neko oženjeno, katere moža je ustrelil. Kaj ima sedaj siromak? Strašen konec! Sramoten konec ne samo zanj, ampak tudi za nas vse, ki smo njegovega naroda in za vse, ki smo njegove vere.

"Ne poslušajte "farjev", kričite, vi, sleparji naroda! Ljudstvo pogledaj, kaj bi bilo bolje za nesrečnega mladeniča v Pittsburški ječi, ali da je poslušal socijaliste, da ni Boga, da se ga ni treba bati, da smo svobodni, da smemo delati, kar hočemo, da nočemo klerikalne teme, ali ako bi bil poslušal "farje", se držal svete vere, klerikalne teme! Ko bi se držal farjev in klerikalne teme, ne bilo bi mu treba iti v kratkem na strašno pot pod vislice!"

Tu, narod, tu imaš slučaj, ki ti jasneje in glasneje kriči, kakor vse pridige celega sveta! Kdor

vspričo tega slučaja noče videti, mu ni pomagati! Naj pa poskuša, kakor Mali!

2) Žalostni je slučaj, ko je bil v Clevelandu ubit neki Alojzij Nučič. Kriva prokleta pijača! Krivi oni, ki uče narod odpada od vere, ki ga podivljajo in zapeljujejo v pijačevanje!

Vidite socijalisti, to so Vaši sadovi! To so sadovi Vašega "narodnega" dela!

Zato bi pa bila pravica, ko bi skupaj s temi nesrečneži postavili pred sodni stol tudi narodove zapeljivce, vse apostole grdega slovenskega socijalizma! Vi ste v prvi vrsti krivi teh umorov, Vi ste odgovorni za nje, Vas bi morala zato preje kazni zadeti, kakor pa te uboge žrtve Vaših strašnih naukov!

O, milo slovensko ljudstvo, spregledaj, kam drviš! Spregledaj, kam te tirajo naši "ta-rdeči", kam te tirajo oni, katerim več vrjameš, kakor pa onim, ki ti želijo dobro! Odpri oči! Odpri razum!

Ko ti kričijo, da naj ne poslušajš duhovnikov, dobro, ne poslušaj jih, ako jih nočeš! Toda poslušaj sam svoj razum! Poslušaj klic takihle strašnih slučajev!

Grozno! Ubogi narod!

ZAHVALA.

Vsem cenjenim prijateljem in naročnikom našega lista v Clevelandu, Collinwoodu, Lorainu in Barbertonu, katere sem pretečeni mesec obiskal, pošiljam iskrene pozdrave in se toplo zahvaljujem vsem za vso prijaznost, katero so mi ob tej priliki skazovali. Zagotavljam, da se bom vseh vedno z veseljem spominjal, saj vrlih Clevelandčanov pozabiti je nemogoče.

Ob enem pa vse naše naročnike prosim, da bi o prilikah priporočali "Ave Maria" svojim prijateljem in znancem v naročbo.

Udani

Fr. Viktorin Perc, O. F. M.
Upravitelj.

—o—

Rafaelova družba za slovenske naseljence v Ameriki je za letos naprosila Rev. Anselma Murn, da obišče naselbine po Ameriki, ki so brez duhovnika, da verni Slovenci lahko opravijo svojo velikonočno dolžnost, sv. spoved.

Obiskal bode po tem sporedu naselbine:
14—20 aprila Little Falls, N. Y.

21. zvečer do 25. zjutraj Moon Run, Pa.

25. zvečer do 27. zjutraj Davis, W. Va.

25. zvečer do 27. zjutraj Davis, W. Va.

27. zvečer do 30. zjutraj Thomas, W. Va.

30. zvečer do 1. maja zjutraj Dodson, Md.

2. maja zvečer do 3. zjutraj Gorman.

3—14. maja Ridgewood, W. Va.

14 do 18. maja, ako se katera naselbina oglasi, katera je v bližini zgoraj imenovanih naselbin.

Tozadevne prošnje naj se še pravočasno pošljejo na Rafaelovo družbo 21. Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

—o—

"AVE MARIA — BISER!"

V "Amerikanskem Slovenec" smo brali minuli mesec v dopisu iz Barbertona, O., jako laskavo priznanje našemu lističu: "Ko hodim večkrat po slovenskih hišah, sem že sam sprevidel, da kamor ti, Amer. Slovenec, zahajaš in oznanuješ besedo božjo, tam tudi z velikim veseljem

pozdravijo slovenski biser "Ave Maria."

Tako pa še nismo bili pohvaljeni! Veseli nas to priznanje, zlasti še, ker ni prišlo izpod peresa kake pobožne "tretjerednice" ampak poštenega slovenskega mladeniča, okrog 20 let starega slovenskega fanta. Hvala dopisniku g. Železnikarju, za te laskave besede! Bog Vas ohrani tako odločnega delavca za dobro narodno stvar!

Velikanoč je že minula. Ali si pa ti že opravil, svojo velikanočno dolžnost? Kaj pa čakš? Ne pozabi, ta dolžnost je zaukazana pod kaznijo. Kdor do nedelje sv. Trojice ne opravi svoje dolžnosti, sam sebe izobči iz sv. cerkve in tak se ne more imenovati več katolika! Tak je izobčenik, ali bivši katolik. Pri spovedi ga mora spovednik vselej najprej odvesti tega izobčenja in ga sprejeti nazaj v cerkev, potem še le mu more dati sv. odvezo! Tako stroga kazen in vendar, kako malo dajo nekateri za to!

Opomba uredništva:

Fr. Angelik in tovariši: Ravno kar sprejeli vse. Bog plačaj! Tako je prav. To nas veseli! Tako mišljenje je pravo! Bog Vas živi! Da je bilo v dveh številkah veliko pomot, nas zelo boli in ne vem, kaj bi raje dali, kakor pa da se je tako skazilo. Toda kaj si moremo pomagati, ker smo odvisni od tujih tiskarjev! S februarjevo številko smo spremenili tiskarja. To je pa zaslutil prejšni tiskar in nalašč nagajal, kolikor je mogel. Tako je mesto popravljenega stavka natisnil nalašč nepopravljenega. Ko je bilo vse dotiskano in smo dobili v roke iztis številke, je bilo pa prepozno. Zdravi!

ROJAKOM V CLEVELANDU, O.

sporočamo, da je sprejel zastopništvo za naš list "Ave Maria"

Mr. Evstahij Brezovar, stanujoč na 1173 E. 60 Str.

Pooblaščen je, da sme pobirati naročnino na list "Ave Maria", na "Amerika in Amerikanci," vse mašne in zabavne knjige, katere ima v zalogi Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Upamo, da se nam bo tako posrečilo v Clevelandu samem spraviti število naročnikov vsaj na 500.

VSEBINA 4 ZVEZKA.

Za me.....	61
Watomilka	62
Katoliško verovati je pametno.	64
"Gospod, mašuj se ti za našo kri!" ..	66
Cerkve in delavske organizacije.	70
Cerkvene Novice iz Slovenske župnij..	71
Božja previdnost	74
Spomini z pota	77
Krasne besede	79
Strašni sadovi.....	81
Razno	82

NAŠI ZASTOPNIKI

New York, N. Y. Rev. P. Anzelm Murn.

Brooklyn, N. Y. Mr. Anton Podgornik,
29 Stagg St.; Mr. Alojzij Češarek, 59
Union Ave.; Mrs. Frances Staudohar,
36 Scholes St.

Little Falls, N. Y. Mr. Michael Kramar,
18 Seeley St.

Cleveland, O. Mr. Evstahij Brezovar 1174 E.
60 St.

Cleveland, O. Mr. John Wiederwohl, 6127
St. Clair Ave., N. E.

Lorain, O. Mrs. Mary Bombach, 1539 E.
32d St., So. Lorain, O.

Bridgeport, O. Mr. Anton Hočevan, R. F.
D. No. 2 in za Lansing, O., Glandale,
W. Va. in Glenova, W. Va.

Chicago, Ill. Mrs. Mary Černof, 1845 W.
22d St.

Hesperia, Mich. Mr. Marko Bluth, R. F. D. No 2.
Forest City, Pa. Miss Ivanka Zupan, Box 657.

Pittsburg, Pa. Mr. Jos. Pavlakovič, 54
Low St., Sharpsburg, Pa.

Johnstown, Pa. Mr. Andrew Tomec, 287
Cooper Ave.

Washington, Pa. Miss Ivanka Gruden,
549 E. Chesnut St.

Thomas, W. Va. Mr. Ivan Urbas, Box 292.

Dodson, Md. Mr. Frank Vodopivec, Box 13.

Willard, Wis. Mrs. Mary Perko.

Ely, Minn. Mr. Ludvik Perušek, P. O.
Box 982. Mr. Jos. J. Peshel, Box 165.

Kansas City, Kans. Rev. A. Leskovec,
515 Ohio St.

Valley, Wash. Mrs. Frančiška Tomsha, Box 77

Pueblo, Colo. Rev. P. Ciril Zupan, O. S. B.
806 E. B. St.

East Helena, Mon. Mrs. Frančiška Am-
brožič, Box 104.

Manistique, Mich. Mr. George Balkovec,
Bož 715.

Forth Smith, Ark. Mrs. Frančiška Tav-
želj, R. F. D. No. 3.

Altus, Ark. Mr. Math. Pink, Box 75.

Bridgeport, Conn. Mr. Ivan Dominko,
176 Spruce St.

Oregon City, Ore. Mr. Jozef Vidic, Box 241.

Gilbert, Minn. in Virginia, Minn. Mr.
Louis Vesel, Box 337, Gilbert, Minn.

Springfield, Ill. Mr. Frank Germovšek,
1105 S. 4th St.

Chisholm, Minn. Mr. Luke Trhlen, Box 654

Milwaukee, Wis. in West Allis, Wis. in okolica.
Mr. John Vodovnik, 322 Washington St., Mil-
waukee, Wis.

Jenny Lind, Ark. Mr. Mr. John Eržen, Box 47.
Waukegan, Ill. in North Chicago, Ill. Mr. Math.
Ogrin, 1624 McAlister Ave.

Barbetton, O. Mr. Mihael Železnikar, 152 Betz st.

Trail, Canada. Mr. Andrew Kavčič, Box 224.
Avstrija in Slovensko. Družba sv. Rafaela,
Dunajska cesta št. 34., Ljubljana.

Ako želite imeti po malih fotografijah

VELIKE SLIKE

po zelo nizkih cenah, obrnite se najprej
pismeno ali osebno na

KERN BROS.,

419 Ditmar Ave. Long Island City, N. Y.

A. STOLZENBERGER

POGREBNIK

se priporoča vsem Slovincem v New Yorku
in Brooklynu ob seh svečanostih, krstih,
porokah in pogrebih, i. r. Ima na razpo-
lago vsikdar konje in kočije po jako zmer-
nih cenah. Slovenci, najbolje boste postr-
ženi, ako se obrnete na

A. STOLZENBERGER,

UNDERTAKER AND EMBALMER

82 Stanton Street,

med Allen in Orchard Sts. NEW YORK
Telephone: 307 Orchard.

KOLESARJI POZOR!

Rojaki poslužite se prilike!

Pri meni boste najbolje postreženi!

Prodajam po najnižjih cenah raznovrstne

—BICIKLJE—

na motor in navadne, najboljše vrste.

Razna popravila v tej stroki izvršujem v najkrajšem času
in po zmernih cenah.

Frank Zakrajšek

6521 St. Clair Ave., Cleveland, O.